

שטילער, שטילער SHTILER, SHTILER

Paroles: Shmerke Kaczerginski (1908-54)

Musique: Alexander Volkoviski (1932-) qui prendra en Israël le nom d'A. Tamir.

Le poème, de Shmerke appelé parfois Ponar, un village près de Vilnius où des milliers de Juifs furent assassinés, fut composé sur la musique d'Alexander, alors âgé de 11 ans à l'époque, qui avait gagné un concours musical que le Judenrat avait organisé dans le ghetto en 1943. La Viliya (Vilnia) est une rivière traversant Vilnius.

Shtiler, shtiler, lomir shvaygn,
Kvorim vaksn do.
S'hobn zey farflantst di sonim:
Grinen zey tsum blo.

שטילער, שטילער, לאָמיר שווייגן,
קבֿרים וואַקסן דאָ.
ס'האָבן זיי פֿאַרפֿלאַנצט די שונאים:
גרינען זיי צום בלאָ...

S'firn vegn tsu Ponar tsu,
S'firt keyn veg tsurik.
Iz der tate vu farshvundn
Un mit im dos glik.

ס'פֿירן וועגן צו פֿאַנאַר צו,
ס'פֿירט קיין וועג צוריק,
איז דער טאַטע וווּ פֿאַרשוונדן
און מיט אים דאָס גליק...

Shtiler, kind mains, veyn nit,
oytser.
S'helft nit keyn geveyn,
Undzer umglik veln sonim
Say vi nit farshteyn.

שטילער, קינד מיינס, וויין ניט, אוצר,
ס'העלפֿט ניט קיין געוויין,
אונדזער אומגליק וועלן שונאים
סיי ווי ניט פֿאַרשטיין.

S'hobn breges oykh di yamen,
S'hobn tfises oykhet tsamen,
Nor tsu undzer payn
Keyn bisl shayn,
Keyn bisl shayn.

ס'האָבן ברעגעס אויך די ימען
ס'האָבן תּפֿיסות אויכעט צאַמען,
נאָר צו אונדזער פֿיין
קיין ביסל שייַן,
קיין ביסל שייַן...

Friling oyfn land gekumen,
Un undz harbst gebrakht.
Iz der tog haynt ful mit blumen,
Undz zet nor di nakht.

פֿרילינג אויפֿן לאַנד געקומען,
און אונדז האַרבסט געבראַכט.
איז דער טאָג הייַנט פֿול מיט בלומען,
אונדז זעט נאָר די נאַכט.

Goldikt shoyfn der harbst
oyf shtamen,
Blit in undz der tsar;
Blaybt faryosemt vu a mame:

גאָלדיקט שוין דער האַרבסט
אויף שטאַמען,
בליט אין אונדז דער צער,
בלייבט פֿאַריתומט וווּ אַ מאַמע

S'kind geyt oyf Ponar.
Vi di vilye a geshmidte
T'oykh geyokht in payn,
Tsien kries ayz durkh Lite
Itst in yam arayn.
S'vert der khoyshekh vu
tserunen,
Fun der fintster laykhtn zunen
Rayter, kum geshvind,
Dikh ruft dayn kind,
Dikh ruft dayn kind.

ס' קינד גייט אויף פּאָנאַר.
ווי די וויליע אַ געשמידטע
ט' אויך געיאָכט אין פּאַין,
ציען קריעס אַיז דורך ליטע
איצט אין ים אַרײַן.
ס' ווערט דער חושך ווו צערונגען,
פֿון דער פֿינצטער לײַכטן זונען
רײַטער קום געשווינד,
דיך רופֿט דײַן קינד,
דיך רופֿט דײַן קינד.

Shtiler, shtiler, s'kveln kvaln
Undz in harts arum,
Biz der toyer vet nit faln
Zayn mir muzn shtum.
Frey nit, kind, zikh, s'iz dayn
shmeykhl
Itst far undz farrat.
Zen dem friling zol der soyne
Vi in harbst a blat.
Zol der kval zikh ruik flisn.
Shtiler zay un hof . . .
Mit der frayheyte kumt der tate,
Shlof zhe, kind mayn, shlof.
Vi di vilye a bafrayte,
Vi di beymer grin banayte
Laykht bald frayheyts likht
Oyf dayn gezikht,
Oyf dayn gezikht.

שטילער, שטילער, ס' קוועלן קוואַלן
אונדז אין האַרץ אַרום'
ביז דער טויער וועט ניט פֿאַלן
זײַן מיר מוזן שטום.
פֿרײַ ניט, קינד, זיך, ס' איז דײַן שמײַכל
איצט פֿאַר אונדז פֿאַרראַט,
זען דעם פֿרילינג זאַל דער שונא,
ווי אין האַרבסט אַ בלאַט.
זאַל דער קוואַל זיך רויק פֿליסן,
שטילער זײ און האַף..
מיט דער פֿרײַהײט קומט דער טאַטע,
שלאָף זשע, קינד מײַנס, שלאָף.
ווי די וויליע אַ באַפֿרײַטע,
ווי די בײַמער גרין
באַנײַטע
לײַכט באַלד פֿרײַהײטס ליכט
אויף דײַן געזיכט,
אויף דײַן געזיכט.